

UCHWAŁA

Dnia 15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

Protokolant sekretarz sądowy Lena Stasiak

w sprawie asesora Prokuratury Rejonowej [...] w S. X. Y.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2025 r.

wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej asesora Prokuratury Rejonowej [...] w S. X. Y. za to, że w okresie od dnia 7 kwietnia 2022 r. do dnia 17 maja 2022 r. w Ś., z obrazą art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.k. oraz art. 326 § 2 k.p.k., na skutek wybiórczej oceny materiału dowodowego, zgromadzonego w niniejszej sprawie, a więc niezgodnie z dyspozycją art. 9 § 1 k.p.k., ze szkodą dla interesu publicznego, tj. niezbędności dokonania pełnej, prawidłowej, karnoprawnej oceny zachowań podejrzanego, a także prawidłowego zabezpieczenia toku postępowania przygotowawczego, w tym zapewnienia adekwatnej ochrony także dla interesu prywatnego N. S. oraz jej dzieci, umyślnie w zamiarze ewentualnym nie dopełniła obowiązków służbowych, albowiem, jako asesor prokuratorski referent sprawy sygnaturze akt [...] (poprzednio [...]), wbrew normie prawnej wyrażonej w art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze oraz wbrew dyspozycji art. 256 k.p.k., 258a k.p.k. poprzez brak właściwego nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych, stosowanych wobec podejrzanego M. N. w sprawie o sygn. akt [...] (poprzednio [...]), oraz brak sprawowania właściwej kontroli, skutecznie uniemożliwiającej kontaktowanie się podejrzanego z pokrzywdzoną, dopuściła do sytuacji jawnego i rażącego pogwałcenia przez niego obowiązków wynikających z nałożonego na niego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego, tj. bezprawnego wpływania podejrzanego na pokrzywdzoną, łamania zakazu kontaktowania się z

pokrzywdzoną N. S., i w konsekwencji popełnienia na jej szkodę zbrodni zabójstwa w dniu 17 maja 2022 r., co we wskazanym okresie czasu poprzedzały takie zachowania podejrzanego jak kierowane gróźb karalnych wobec pokrzywdzonej, nachodzenie jej w miejscu pracy, włamanie się na jej konto społecznościowe na portalu F., czemu towarzyszyło przejęcie dostępu do jej komunikatora M., ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu I. oraz ponawianie żądań wycofania się z treści zeznań składanych przeciwko wyżej wymienionemu w toku niniejszego postępowania przygotowawczego, a nadto:

a) mimo zaistnienia przesłanek z art. 258 § 1-3 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., art. 256 k.p.k. jako asesor prokuratorski i referent sprawy zaniechała wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec M. N. tymczasowego aresztowania,

b) rezygnując przy tym z jego uprzedniego przesłuchania oraz wbrew dyspozycji zawartej w art. 313 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 314 k.p.k., mimo istniejącego dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez wskazanego podejrzanego kolejno następujących przestępstw, zaniechała uzupełnienia zarzutów wyżej wymienionemu, w szczególności o czyny:

– z art. 245 k.k., art. 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. w dacie 3 listopada 2021 r. oraz z art. 267 § 1 k.k. ze szkodą dla N. S.,

– z art. 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. w dniu 3 listopada 2021 r. ze szkodą dla małoletniej D. S.,

tj. o czyn wypełniający znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

na podstawie art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390 i z 2025 r. poz. 390)

uchwalił:

I. odmówić zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej asesora Prokuratury Rejonowej [...] w S. X. Y. za czyn wskazany we wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. z dnia 20 stycznia 2025 r. sygn. akt [...];

II. kosztami postępowania delibacyjnego obciążyć Skarb Państwa.

[M. T.]

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej w G. wnioskiem z dnia 20 stycznia 2025 r., sygn. akt [...], zwrócił się do Sądu Najwyższego o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej asesora Prokuratury Rejonowej [...] w S. X. Y. za to, że w okresie od dnia 7 kwietnia 2022 r. do dnia 17 maja 2022 r. w Ś., z obrazą art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.k. oraz art. 326 § 2 k.p.k., na skutek wybiórczej oceny materiału dowodowego, zgromadzonego w niniejszej sprawie, a więc niezgodnie z dyspozycją art. 9 § 1 k.p.k., ze szkodą dla interesu publicznego, tj. niezbędności dokonania pełnej, prawidłowej, karnoprawnej oceny zachowań podejrzanego, a także prawidłowego zabezpieczenia toku postępowania przygotowawczego, w tym zapewnienia adekwatnej ochrony także dla interesu prywatnego N. S. oraz jej dzieci, umyślnie w zamiarze ewentualnym nie dopełniła obowiązków służbowych, albowiem, jako asesor prokuratorski referent sprawy sygnaturze akt [...] (poprzednio [...]), wbrew normie prawnej wyrażonej w art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze oraz wbrew dyspozycji art. 256 k.p.k., 258a k.p.k. poprzez brak właściwego nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych, stosowanych wobec podejrzanego M. N. w sprawie o sygn. akt [...] (poprzednio [...]), oraz brak sprawowania właściwej kontroli, skutecznie uniemożliwiającej kontaktowanie się podejrzanego z pokrzywdzoną, dopuściła do sytuacji jawnego i rażącego pogwałcenia przez niego obowiązków wynikających z nałożonego na niego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego, tj. bezprawnego wpływania podejrzanego na pokrzywdzoną, łamania zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną N. S. i w konsekwencji popełnienia na jej szkodę zbrodni zabójstwa w dniu 17 maja 2022 r., co we wskazanym okresie czasu poprzedzały takie zachowania podejrzanego jak kierowane gróźb karalnych wobec pokrzywdzonej, nachodzenie jej w miejscu pracy, włamanie się na jej konto społecznościowe na portalu F., czemu towarzyszyło przejęcie dostępu do jej komunikatora M.,

ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu I. oraz ponawianie żądań wycofania się z treści zeznań składanych przeciwko wyżej wymienionemu w toku niniejszego postępowania przygotowawczego, a nadto:

1. mimo zaistnienia przesłanek z art. 258 § 1-3 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., art. 256 k.p.k. jako asesor prokuratorski i referent sprawy zaniechała wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec M. N. tymczasowego aresztowania,
2. rezygnując przy tym z jego uprzedniego przesłuchania oraz wbrew dyspozycji zawartej w art. 313 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 314 k.p.k., mimo istniejącego dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez wskazanego podejrzanego kolejno następujących przestępstw, zaniechała uzupełnienia zarzutów wyżej wymienionemu, w szczególności o czyny:
 - z art. 245 k.k., art. 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. w dacie 3 listopada 2021 r. oraz z art. 267 § 1 k.k. ze szkodą dla N. S.,
 - z art. 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. w dniu 3 listopada 2021 r. ze szkodą dla małoletniej D. S.,tj. o czyn wypełniający znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

Asesor X. Y. w pisemnym oświadczeniu odnoszącym się do powyższego wniosku wskazała:

1. odnośnie do zarzutu niewłaściwego sprawowania nadzoru (w okresie od dnia 7 kwietnia 2022 r. do dnia 17 maja 2022 r.) nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych stosowanych wobec podejrzanego oraz doprowadzenia do sytuacji jawnego i rażącego pogwałcenia przez podejrzanego obowiązków wynikających z nałożonego na niego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego, co we wskazanym okresie czasu poprzedzały takie zachowania podejrzanego jak kierowanie gróźb karalnych wobec pokrzywdzonej, nachodzenie jej w miejscu pracy, włamanie się na jej konto społecznościowe na portalu F., czemu towarzyszyło przejęcie dostępu do jej komunikatora M., ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu I. oraz ponawianie żądań wycofania się z treści zeznań składanych przeciwko M. N.:

- zarzut jest sprzeczny z ustaleniami faktycznymi poczynionymi wnioskodawcą, a także została błędnie ustalona chronologia zdarzeń; kierowanie gróźb wobec pokrzywdzonej, wdarcie się do jej mieszkania oraz żądanie wycofania się z treści zeznań miało miejsce 3 listopada 2021 r. tj. 5 miesięcy przed jej delegacją do Prokuratury Rejonowej w Ś.; przyjscie podejrzanego do miejsca pracy pokrzywdzonej miało miejsce 28 i 29 marca 2022 r., natomiast włamanie się na jej konto społecznościowe na portalu F., czemu towarzyszyło przejęcie dostępu do jej komunikatora M. i ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu I. wydarzyło się 26 marca 2022 r.; wszystkie te zachowania miały zatem miejsce przed okresem delegacji asesora do Prokuratury Rejonowej w Ś., która rozpoczęła się 4 kwietnia 2022 r.; nie mogła nie dopuścić do ww. zdarzeń skoro wówczas sprawy nie prowadziła; na dzień 3 listopada 2021 r. nie był wobec M. N. stosowany środek zapobiegawczy w postaci zakazu zbliżania i kontaktowania się z pokrzywdzonymi N. i D. S.; nie doszło zatem wówczas do naruszenia tych zakazów, natomiast zachowania mające miejsce w marcu 2022 r. nie stanowiły naruszenia zakazów wynikających z zastosowanych już wówczas środków zapobiegawczych;
- 2. odnośnie do zarzutu wskazującego, że na skutek wybiórczej oceny materiału dowodowego dokonała nieprawidłowej karnoprawnej oceny zachowań podejrzanego:
 - zarzut ten dotyczy oceny zdarzenia z 3 listopada 2021 r.; wskazać jednak należy, że do ogłoszenia podejrzanemu postanowienia o uzupełnieniu zarzutów doszło w dniu 20 stycznia 2022 r.; oceny prawnokarnej zdarzenia z 3 listopada 2021 r. i zakwalifikowania go z art. 193 k.k. dokonał ówczesny referent tj. prokurator X.3 Y.3; delegacja asesora do Prokuratury Rejonowej w Ś. nastąpiła ponad 2 miesiące później; w tym kontekście niezrozumiałą jest tok rozumowania wnioskodawcy, który doprowadził do konstatacji, że to ona dokonała nieprawidłowej karnoprawnej oceny zachowań podejrzanego;
- 3. odnośnie do strony podmiotowej zarzuconego jej przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.:

– wnioskodawca twierdzi, że umyślnie, w zamiarze ewentualnym, nie dopełniła obowiązków służbowych; uzasadnienie nie wskazuje jednak, na jakiej podstawie wywnioskował, że godziła się na popełnienie przestępstwa; jedynie lakonicznie jest wspomniane, że jako referent sprawy miała świadomość zaniechań oraz braku koncentracji czynności procesowych w nadzorowanym postępowaniu; wnioskodawca nie sprostął spoczywającemu na nim obowiązkowi wykazania, że asesor godziła się na niedopełnienie obowiązków oraz działanie na szkodę interesu publicznego i prywatnego; w celu ustalenia, czy doszło do realizacji znamion strony podmiotowej zarzuconego jej przestępstwa konieczne jest uwzględnienie wszystkich okoliczności sprawy, a nie tylko arbitralnie i tendencyjnie wybranych dowodów, świadczących rzekomo o jej winie; przede wszystkim wnioskodawca pominął poczynione w sprawie ustalenia faktyczne dotyczące sytuacji panującej w Prokuraturze Rejonowej w Ś. w momencie delegowania jej do tej jednostki;

– niezrozumiałe dla niej jest stanowisko wnioskodawcy, zgodnie z którym asesor, który kieruje się własną oceną zgromadzonych w sprawie dowodów, zleca czynności, które na danym etapie postępowania uważa za konieczne, do czego jest przecież uprawniony, a nadto pełni służbę w skrajnie trudnych warunkach kadrowych, co przekłada się na jakość pracy, może popełnić i to umyślnie przestępstwo urzędnicze polegające na niedopełnieniu obowiązków służbowych;

– wnioskodawca pominął okoliczności dotyczące sytuacji panującej w Prokuraturze Rejonowej w Ś. w okresie jej delegacji; decyzją Prokuratora Okręgowego w S. od dnia 4 kwietnia 2022 r. wszyscy prokuratorzy Prokuratury Rejonowej w Ś. (z wyjątkiem prokurator M. K., która w tym czasie powróciła z urlopu macierzyńskiego) zostali oddelegowani do wykonywania zadań służbowych w innych jednostkach Prokuratury okręgu s.; decyzja ta nie miała żadnych podstaw faktycznych ani prawnych, a spowodowana była jedynie konfliktem pomiędzy Prokuratorem Okręgowym X.1 Y.1 a prokuratorami Prokuratury Rejonowej w Ś.; w ich miejsce asesor X. Y. została oddelegowana do Prokuratury Rejonowej w Ś. na okres od dnia 4 kwietnia 2022 r. do dnia 3 czerwca 2022 r.; w momencie delegacji posiadała 6 miesięczne doświadczenie na stanowisku asesora; przejęła referat po prokurator X.3 Y.3; przełożeni nie zorganizowali żadnego spotkania z poprzednim referentem pozwalającego na merytoryczne omówienie spraw, które weszły w skład jej referatu,

a był to referat składający się z około 180 spraw, w tym wielotomowych, o skomplikowanym charakterze, w których stosowany był środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania oraz pozostających w nadzorze Prokuratury Okręgowej; oprócz tego rejestrowane były nowo wpływające sprawy; nie było więc obiektywnych szans na prowadzenie od 4 kwietnia 2022 r. bieżącego i sprawnego nadzoru nad wszystkimi przepisanymi na nią postępowaniami; nie wynikało to z niedbalstwa czy braku chęci z jej strony; przy tak obszernym referacie było to w jej ocenie fizycznie niemożliwe; podważa to tym samym pogląd wnioskodawcy, że godziła się na niedopełnienie obowiązków;

4. odnośnie do zarzutu naruszenia przepisu art. 258a k.p.k. zgodnie z którym, jeżeli oskarżony uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie zastosowanego wobec niego środka zapobiegawczego lub umyślnie naruszył obowiązek lub zakaz związany ze stosowaniem takiego środka, sąd lub prokurator stosuje środek zapobiegawczy gwarantujący skuteczną realizację celów jego stosowania:

– środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji polegającego na stawianictwie raz w tygodniu w Komendzie Miejskiej Policji w Ś., zakazie zbliżania się na odległość mniejszą niż 50 metrów i kontaktowania się z pokrzywdzonymi N. S. i D. S. zostały zastosowane przez prokuratora X.3 Y.3 w dniu 20 stycznia 2022 r. Wcześniejsze zdarzenie z 3 listopada 2021 r. nie może być zatem traktowane jako naruszenie zakazów wynikających z zastosowanych środków zapobiegawczych, gdyż wówczas one nie obowiązywały. Natomiast zdarzenia, o których w dniu 29 marca 2022 r. zawiadomiła N. S. tj. przyście 28 i 29 marca 2022 r. podejrzanego do szkoły, w której pracowała pokrzywdzona w celu porozmawiania z jej dyrektorką oraz wicedyrektorką, włamanie w dniu 26 marca 2022 r. na konto społecznościowe pokrzywdzonej N. S. na portalu F., przejęcie dostępu do jej komunikatora M. i ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu I. oraz skopiowanie wiadomości i nagrań, o ile stanowiły popełnienie nowych przestępstw, to nie stanowiły naruszenia zakazu kontaktowania się czy zbliżania do pokrzywdzonych; również nie stanowiły zachowań uniemożliwiających lub utrudniających wykonywanie zastosowanego wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w rozumieniu

art. 258a k.p.k.; wbrew twierdzeniom wnioskodawcy nie dopuściła się naruszenia przepisu art. 258a k.p.k.;

– okoliczności podniesione przez zawiadamiającą podczas przesłuchania w dniu 29 marca 2022 r. nie zostały przez nią zignorowane; zleciła bowiem funkcjonariuszom Policji przesłuchanie wicedyrektor A. W. oraz dyrektor M. G. na okoliczność zdarzeń z 28 i 29 marca 2022 r.; nadto, zleciła przesłuchanie funkcjonariuszy Policji przeprowadzających interwencje u pokrzywdzonej, przesłuchanie psychologa, z którego pomocy korzystała pokrzywdzona oraz jej syn, jak również przesłuchanie siostry pokrzywdzonej; po dokonanej wówczas analizie materiału dowodowego, na ówczesnym etapie postępowania, czynności te, w jej ocenie, były konieczne do zrealizowania; materiały z wykonania tych czynności wpłynęły do Prokuratury już po zdarzeniu z dnia 17 maja 2022 r.; fakt, że wnioskodawca dokonał odmiennej od niej oceny zgromadzonego materiału dowodowego oraz inaczej zaplanowałby czynności do wykonania w sprawie, nie może być równoznaczny z przyjęciem, że dopuściłam się, i to umyślnie, przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.;

5. odnośnie do wskazanego w zarzucie czasu popełnienia przestępstwa tj. od dnia 7 kwietnia 2022 r. do dnia 17 maja 2022 r.:

– wnioskodawca określając czas popełnienia przestępstwa, przyjmuje, że wydanie przez Prokuratora Rejonowego w Ś. w dniu 7 kwietnia 2022 r. zarządzenia o przekazaniu jej do dalszego prowadzenia postępowania [...] jest równoznaczne z uzyskaniem przez nią fizycznego dostępu do akt sprawy umożliwiającego zapoznanie z nią; jest to wnioskowanie błędne, bowiem w momencie przybycia na delegację do Prokuratury Rejonowej w Ś. okazało się, że braki kadrowe dotknęły również sekretariat, który faktycznie nie był w stanie funkcjonować; w skład sekretariatu wchodziły 3 osoby, tj. kierownik sekretariatu, osoba obsługująca biuro podawcze i jeszcze jedna sekretarka. Żaden z prokuratorów i asesorów nie miał przypisanej do współpracy sekretarki; dodatkowym zajęciem dla sekretariatu, już obciążonego do granic możliwości, było przerejestrowanie spraw na nowo delegowanych prokuratorów oraz asesorów; jednocześnie często był problem z odnalezieniem akt głównych oraz podręcznych spraw; w istocie oznacza to, że może i Prokurator Rejonowy w Ś. wydał w dniu 7 kwietnia 2022 r. zarządzenie o

przekazaniu jej do dalszego prowadzenia postępowania [...], faktycznie jednak wówczas fizycznie akt nie otrzymała; akta wymienionej sprawy trafiły do niej dwa tygodnie później tj. około 20 kwietnia 2022 r.;

– przy określaniu czasu popełnienia przestępstwa nie uwzględniono również, że w okresie od dnia 29 kwietnia 2022 r. do dnia 6 maja 2022 r. przebywała na urlopie wypoczynkowym.

– skoro nie miała wówczas fizycznej możliwości zapoznania z aktami sprawy, to nie mogła w tym okresie nie dopełnić obowiązków;

6. odnośnie do dowodu w postaci zeznań prokuratora X.2 Y.2:

– świadek ten wskazuje na zdarzenia, które nigdy się nie wydarzyły, jednocześnie nie mając na to żadnych dowodów i należy je traktować jako przyjętą przez niego linię obrony; mają one na celu ukazanie jej pracy, jak i współpracy z szefem, w jak najgorszym świetle, celem przerzucenia na nią całości odpowiedzialności za zdarzenie z dnia 17 maja 2022 r.;

– prokurator X.2 Y.2 nigdy nie przeprowadził z nią żadnej rozmowy w trakcie, której wskazywałby na uchybienia w jej pracy, w tym na to, że sprawy były prowadzone w sposób opieszwały; nigdy nie poinformował jej, że dokonał analizy akt podręcznych jej spraw, w wyniku czego takie wnioski wyciągnął; prawdą jest, że do Prokuratury Rejonowej w Ś. przyjechał ówczesny Prokurator Okręgowy w S. X.1 Y.1 i w czasie jego wizyty omawiane były niektóre sprawy; nie jest jednak prawdą, by miał on jakieś zastrzeżenia odnośnie do prowadzonych przeze nią spraw;

– prokurator X.2 Y.2 pomija okoliczność, że celem wizyty Prokuratora Okręgowego w S. nie była kontrola prowadzonych przez nią postępowań czy zdyscyplinowanie jej, tylko wymuszenie na niej zmiany decyzji dotyczącej odmowy wyrażenia zgody na dalszą delegację do Prokuratury Rejonowej w Ś.; nie posiada wiedzy, jakie zastrzeżenia prokurator X.2 Y.2 miał odnośnie jej zachowania wobec Prokuratora Okręgowego w S. X.1 Y.1; nie zostało to w jakikolwiek sposób sprecyzowane;

– prokurator X.2 Y.2 wskazał również na brak zaangażowania z jej strony w pracę; tego typu ocena jest w jej przekonaniu niewłaściwa;

– prokurator X.2 Y.2 nigdy nie zlecił jej zapoznania się ze sprawą dotyczącą M. N. i N. S. oraz poinformowania go o ustaleniach z tego postępowania; nie było takiej sytuacji, by osobiście interesował się tym, co się w tej sprawie dzieje; nigdy z

inicjatywy X.2 Y.2 nie doszło do rozmowy o tym postępowaniu; rozmowa na temat tego postępowania, a dotycząca konieczności uzupełnienia zarzutów i zmiany środków zapobiegawczych, została zainicjowana przez nią;

– nie jest prawdziwe stwierdzenie, że prokurator X.2 Y.2 nie wiedział o tym, że N. S. będzie przesłuchiwana przez nią osobiście w prokuraturze oraz że nie informowała go o tym, że M. N. zabrał telefon N. S. i dokonał włamania na jej konta społecznościowe;

– rzekomych uchybień w jej pracy wskazany prokurator nigdzie nie odnotowywał, nie sporządzał notatek z rzekomych rozmów dyscyplinujących ją i nie stosował żadnych z przysługujących mu narzędzi do dyscyplinowania;

7. zgodnie z § 68a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, w przypadku potrzeby podjęcia decyzji w przedmiocie środka zapobiegawczego asesor prokuratury uzgadnia tę decyzję z prokuratorem bezpośrednio przełożonym lub jego zastępcą; asesor prokuratury nie jest zatem samodzielny w podejmowaniu decyzji w przedmiocie środków zapobiegawczych. okolicznością bezsporną, podnoszoną zresztą w uzasadnieniu wniosku, jest to, że jako asesor odbyła rozmowę z Prokuratorem Rejonowym w Ś. na temat konieczności uzupełnienia zarzutów M. N. oraz zmiany środka zapobiegawczego; spełniła zatem swój obowiązek wynikających z § 68a Regulaminu; natomiast ostateczna decyzja odnośnie do konieczności zmiany środka zapobiegawczego oraz momentu, w którym wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania ma zostać skierowany, należała do Prokuratora Rejonowego; prokurator X.2 Y.2 podjął decyzję, że na tym etapie nie dojdzie do zmiany środka zapobiegawczego, a decyzja o ewentualnej zmianie środka zapobiegawczego nastąpi po przesłuchaniu pokrzywdzonej N. S.; zresztą sam Prokurator X.2 Y.2 potwierdza w swoich zeznaniach, że rozważała skierowanie wniosku o tymczasowe aresztowanie; decyzja w tym zakresie należała jednak do niego;
8. odnośnie do zarzutu, że we wskazanym przez wnioskodawcę okresie zaniechała przesłuchania M. N. i uzupełnienia mu zarzutów:

– planowanie czynności i terminów ich wykonania mieści się w zakresie przysługującej prokuratorowi, jak i asesorowi, swobody przy samodzielnym prowadzeniu postępowań przygotowawczych; stanowisko, że nieuzupełnienie zarzutów i nieprzesłuchanie podejrzanego w terminie, który wnioskujący uważa za właściwy, stanowi niedopełnienie obowiązków z art. 231 § 1 k.k., prowadzi do ograniczenia swobody oraz niezależności prokuratorów i asesorów przy samodzielnym planowaniu i realizowaniu czynności; podkreślić należy, że zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie wskazuje się, że „nie może być uznane za naruszenie przepisów prawa wyrażenie błędnego poglądu prawnego, niewłaściwa interpretacja przepisów czy też wadliwa ocena dowodów, skutkujące podjęciem niesłusznej decyzji. Takie zachowanie prokuratora mieści się w granicach przyznanych mu uprawnień i w ramach swobodnej oceny dowodów.” (R. Signerski, Komentarz do art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratora, Lex/el. 2016 oraz m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2020 r. II DSI 24/20).

W konkluzji asesor X. Y. stwierdziła, że wniosek o zezwolenie na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej został oparty na wybiórczej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego, sprowadzającej się do tendencyjnego wyboru dowodów świadczących o jej winie, z pominięciem istotnych okoliczności przedstawiających całokształt stanu faktycznego sprawy. Całościowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala na przyjęcie, aby świadomie dążyła do niedopełnienia ciążących na niej obowiązków służbowych, jak również że jej zachowanie było ukierunkowane na działanie na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonych. Wniosła o wydanie uchwały odmawiającej udzielenia zezwolenia na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej.

Na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2025 r. prokurator Prokuratury Okręgowej w G., asesor X. Y. oraz jej obrońca, podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

Obecna na tym posiedzeniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla s. okręgu regionalnego oświadczyła, że nie popiera wniosku o uchylenie immunitetu asesor X. Y.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Zgodnie z art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390 i z 2025 r. poz. 304), zwanej dalej „u.p.p.”, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Przepis ten na mocy odesłania zawartego w art. 174 § 1 pkt 1 u.p.p. stosuje się odpowiednio do asesorów prokuratury.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym spraw immunitetowych wskazuje się, że pod pojęciem „dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa” należy rozumieć podejrzenie w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości ani zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia czynu, jak i występowania innych znamion objętych przez ustawę ramami zasad odpowiedzialności karnej (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 27 stycznia 2009 r., sygn. akt SNO 95/08; z dnia 8 maja 2007 r., sygn. akt SNO 21/07; z dnia 20 lipca 2011 r., sygn. akt SNO 32/11).

W uchwale z dnia 17 lutego 2025 r., sygn. akt I ZI 29/24, Sąd Najwyższy stwierdził, że „(...) na prokuratorze występującym z wnioskiem o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej ciąży obowiązek wykazania, że załączony do wniosku materiał dowodowy, dostatecznie uzasadnia podejrzenie, iż:

1. czyny – dokładnie opisane we wniosku – zostały popełnione, zaś ich sprawcą jest wskazany w nim sędzia,
2. wyczerpują one znamiona strony podmiotowej i przedmiotowej konkretnego przestępstwa o określonej kwalifikacji prawnej,
3. w sprawie nie występują kontratypy wyłączające odpowiedzialność karną (winę sprawcy lub bezprawność czynu), bądź karalność”.

Uchwała ta zapadła wprawdzie na tle uregulowań dotyczących immunitetu sędziowskiego, niemniej, z uwagi na analogiczność unormowań dotyczących immunitetu sędziowskiego i prokuratorskiego, wskazania w niej zawarte, stanowiące rekapitulację dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego w tego typu sprawach, należy odnieść do realiów niniejszej sprawy.

W pierwszej kolejności należy ustalić, czy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na uznanie, przynajmniej na poziomie dostatecznego

prawdopodobieństwa, że czyn zarzucany asesor X. Y. został przez nią popełniony. Należy przypomnieć, że czyn ten polega na:

1. niedopełnieniu obowiązków wynikających ze sprawowanego przez nią, jako asesora prokuratury, nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych w postępowaniu przygotowawczym; obowiązki te nakłada na prokuratora lub asesora prokuratury:
 - art. 6 u.p.p., zgodnie z którym prokurator obowiązany jest do podejmowania działań określonych w ustawach,
 - art. 256 k.p.k., zgodnie z którym w postępowaniu przygotowawczym prokurator sprawuje nadzór nad prawidłowością wykonywaniem środków zapobiegawczych,
 - art. 258a k.p.k., stanowiący, że jeżeli oskarżony uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie zastosowanego wobec niego środka zapobiegawczego lub umyślnie naruszył obowiązek lub zakaz związany ze stosowaniem takiego środka, sąd lub prokurator stosuje środek zapobiegawczy gwarantujący skuteczną realizację celów jego stosowania;
2. zaniechaniu wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, pomimo zaistnienia przesłanek z art. 258 § 1-2 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., art. 256 k.p.k.
3. zaniechaniu uzupełnienia zarzutów postawionych podejrzanemu o kolejne czyny zabronione, mimo istniejącego dostatecznie uzasadnionego podejrzenia ich popełnienia; rezygnacji z przesłuchania podejrzanego, wbrew dyspozycji art. 313 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 314 k.p.k.

Postępowanie przygotowawcze w sprawie przeciwko podejrzanemu M. N., sygn. akt [...] (wcześniej [...]), było prowadzone przez Komendę Miejską Policji w Ś. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Ś. od dnia 24 kwietnia 2021 r. Pismem z dnia 31 marca 2022 r. akta sprawy wraz z wnioskiem o przedłużenie okresu trwania śledztwa, zostały przekazane Prokuraturze Rejonowej w Ś. (tom I. k. 186).

W aktach znajdowały się m.in. protokoły z zeznań pokrzywdzonej N. S. (tom I. k. 128-129) oraz jej córki D. S. (tom I. k. 132-133), złożonych w dniu 29 marca 2022 r. opisujące przebieg zdarzenia z dnia 3 listopada 2021 r., kiedy to podejrzany M. N. włamał się do ich mieszkania i groził im pozbawieniem życia. W zeznaniach tych zostały podane również okoliczności związane z włamaniem się przez

podejrzanego na konta (poczta elektroniczna, portal społecznościowy) N. S. i przejęciem przez niego jej korespondencji prywatnej w dniu 26 marca 2022 r. Następnie korespondencja ta była przekazywana przez podejrzanego osobom trzecim, w tym przełożonym N. S. w szkole, w której pracowała, podczas dwóch wizyt podejrzanego w tej placówce w dniach 28 i 29 marca 2022 r., w celu dyskredytacji pokrzywdzonej.

We wskazanych aktach znajdowało się także postanowienie Prokuratury Rejonowej w Ś. z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. [...] o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania zastosowanego wobec podejrzanego M. N. i o zastosowaniu w to miejsce środków zapobiegawczych w postaci obowiązku stawiennictwa w Komendzie Miejskiej Policji w Ś. jeden raz w tygodniu oraz zakazu kontaktowania się osobistego, telefonicznego, korespondencyjnego oraz za pośrednictwem urządzeń elektronicznych z pokrzywdzonymi N. S. i D. S. (tom I. k. 104). W aktach znajdowało się także postanowienie z dnia 20 stycznia 2022 r. o uzupełnieniu zarzutów stawianych podejrzanemu M. N. o czyn z art. 193 k.k., tj. o włamanie do mieszkania pokrzywdzonych w dniu 3 listopada 2021 r. (tom I. k. 98), a także protokół jego przesłuchania (tom I. k. 102-103), trakcie którego kwestionował on okoliczności podawane przez pokrzywdzone.

Zarządzeniem Prokuratora Rejonowego w Ś. z dnia 7 kwietnia 2022 r. wskazana sprawa została przekazana do referatu asesora X. Y. (tom I. k. 187). Należy dostrzec, że asesora X. Y. została delegowana do tej jednostki z dniem 4 kwietnia 2022 r., przejmując referat prokuratora X.3 Y.3 liczący ok. 176 spraw „na biegu” (tom IV. k.640).

Jak wynika z pisma sporządzonego przez asesora X. Y. w dniu 26 kwietnia 2024 r. (tom I. k. 188), akta główne wskazanej sprawy zostały przez nią zwrócone Komendzie Miejskiej Policji w Ś. z poleceniem przeprowadzenia szeregu czynności, w tym przesłuchania w charakterze świadków 5 osób, m.in. A. W. i A. G. Wymienieni świadkowie mieli złożyć zeznania „na okoliczność zdarzenia z dnia 28 i 29.03.2022 r., o którym w trakcie przesłuchania wspomina pokrzywdzona”. Okoliczności te dotyczą dwukrotnej obecności podejrzanego M. N. w szkole

będącej miejscem pracy pokrzywdzonej oraz przedstawiania przez wyżej wymienionego jej przełożonym negatywnych informacji na jej temat.

Jak wynika z zeznań prokuratora X.2 Y.2 (tom IV. k. 641), przełożonego asesora X. Y. pełniącego w tamtym okresie funkcję Prokuratora Rejonowego w Ś., w okolicach końca kwietnia rozmawiał z nią na temat wskazanej sprawy. Było to spowodowane tym, że podejrzany M. N. często przybywał do budynku prokuratury, pytając się o szczegóły związane z jej stanem i przebiegiem. Prokurator X.2 Y.2 zeznał: „w rozmowie z D. doszliśmy do porozumienia, że trzeba poustalać, czy istotnie te zdarzenia z wejścia do mieszkania pokrzywdzonej przez N. wypełniające znamiona nowych przestępstw, to wymaga przesłuchania świadków, pod kątem tego, czy on przychodzi do szkoły pod kątem stalkingu. Po tych ustaleniach mieliśmy podjąć decyzję, czy nie pójść z nim na areszt. W owym czasie rozmawiając z D. miałem wrażenie, że referując mi tę sprawę, jest po lekturze akt. Po tym co ona przeczytała, uważała, że trzeba uzupełnić mu kwalifikację i opis czynu. W rozmowie pojawiały się propozycje rozszerzenia zarzutów tak jak to wyżej opisałem”.

W dniach od 29 kwietnia do 2 maja 2022 r. asesor X. Y. przebywała na urlopie.

W dniu 10 maja 2022 r. pokrzywdzona skontaktowała się telefonicznie z asesorem X. Y., sygnalizując chęć złożenia uzupełniających zeznań na temat okoliczności związanych z przychodzeniem podejrzanego do miejsca jej pracy i rozpowszechniania informacji stawiających ją w złym świetle w oczach przełożonych. Ustalono termin przesłuchania na dzień 17 maja 2022 r.

W dniu 16 maja 2022 r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Ś. wykonywali czynności przesłuchania świadków, które zostały im zlecone przez asesora X. Y. (tom I. k. 26, 161-162, 165-166).

W dniu 17 maja 2022 r. miała zostać przesłuchana przez asesora X. Y. pokrzywdzona N. S., jednak do przesłuchania nie doszło, bowiem podejrzany M. N. przed tym przesłuchaniem odebrał jej życie.

Z notatki urzędowej sporządzonej przez funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji w Ś. w dniu 18 maja 2022 r. (załącznik nr [...] do akt sprawy [...], tom [...] k.

137) wynika, że podejrzany M. N. stawiał się na tamtejszej Komendzie zgodnie z postanowieniem Sądu o zastosowaniu środka zapobiegawczego.

Tak ustalony stan faktyczny nie pozwala na uznanie, aby asesor X. Y. w ramach sprawowanego przez nią nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych (art. 256 k.p.k.) uchybiła wynikającemu z treści art. 258a k.p.k. w zw. art. 6 u.p.p. oraz obowiązкови zmiany środka zapobiegawczego zastosowanego wobec podejrzanego M. N. postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Ś. z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. [...]. Podejrzany nie uniemożliwiał ani nie utrudniał wykonywania zastosowanych środków, nie naruszył obowiązku cotygodniowego stawiennictwa na Komendzie Miejskiej Policji w Ś. ani zakazu kontaktowania się osobistego, telefonicznego, korespondencyjnego oraz za pośrednictwem urządzeń elektronicznych z pokrzywdzonymi N. S. i D. S.. Materiał dowodowy dołączony do wniosku o uchylenie immunitetu nie wskazuje też, aby w okresie stosowania wspomnianego środka zapobiegawczego dochodziło do bezprawnego wpływania przez podejrzanego na pokrzywdzonych, kierowania pod ich adresem gróźb karalnych, czy też do nachodzenia pokrzywdzonej N. S. w jej miejscu pracy. Podejrzany M. N. przybył wprawdzie dwukrotnie w dniach 28 i 29 marca 2022 r. do szkoły, w której pracowała pokrzywdzona, ale w celu odbycia spotkania z jej przełożonymi – A. G. i A. W. Nie miał zamiaru kontaktować się z pokrzywdzoną ani też w tych dniach się z nią nie spotkał. Słusznie wskazuje asesor X. Y. w złożonym oświadczeniu, że powyższe zachowanie podejrzanego jak również włamanie na konto społecznościowe pokrzywdzonej, przejęcie dostępu do jej komunikatora M. oraz dwóch kont poczty elektronicznej mogą zostać oceniane jako kolejne przestępstwa popełnione na jej szkodę, ale nie można tych zachowań zakwalifikować jako naruszenia zakazu kontaktowania się nałożonego postanowieniem o zastosowaniu środka zapobiegawczego.

Z kolei zachowania polegające na kierowaniu pod adresem pokrzywdzonej oraz jej córki gróźb pozbawienia życia, włamaniu się do ich mieszkania, oraz kierowanie żądań wycofania się z treści złożonych zeznań, miały miejsce w 2021 r., a więc przed dniem 20 stycznia 2022 r., w którym zostało wydane postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania i o zastosowaniu w to miejsce innych środków zapobiegawczych w postaci dozoru policji i zakazu kontaktowania się.

Należy przypomnieć, że postanowienie to zostało wydane zanim jeszcze asesor X. Y. rozpoczęła delegację do Prokuratury Rejonowej w Ś. i zanim sprawa została przekazana do jej referatu.

Odnosnie do podnoszonego we wniosku o uchylenie immunitetu zarzutu niewłaściwej oceny przesłanek tymczasowego aresztowania i w konsekwencji zaniechania złożenia wniosku o tymczasowe aresztowanie podejrzanego M. N., należy stwierdzić – na co zwraca uwagę również asesor X. Y. w swoim oświadczeniu – że zgodnie z § 68a Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury „w przypadku potrzeby podjęcia decyzji w przedmiocie środka zapobiegawczego asesor prokuratury uzgadnia tę decyzję z prokuratorem bezpośrednio przełożonym lub jego zastępcą”. Oznacza to, że skierowanie do sądu wniosku o tymczasowe aresztowanie warunkowane jest uzyskaniem zgody przełożonego na dokonanie takiej czynności, a takowa w sprawie o sygn. akt [...] nie została wydana.

Również brak inicjatywy w zakresie sygnalizacji przełożonemu potrzeby złożenia wniosku o tymczasowe aresztowanie nie może zostać oceniony jako uchybienie obowiązкови wynikającemu z art. 6 u.p.p. z zw. z art. 258 § 1-2 k.p.k. i art. 253 § 1 k.p.k. Jak wskazano powyżej, podejrzany w okresie od dnia 20 stycznia 2022 r., kiedy zastosowano względem niego łagodniejsze środki zapobiegawcze, nie naruszał warunków ich zastosowania. Materiał dowodowy w sprawie o sygn. akt [...] wykazywał braki, których uzupełnienie asesor X. Y. zleciła funkcjonariuszom Policji w dniu 26 kwietnia 2022 r. i które zostały omówione w rozmowie z przełożonym prokuratorem X.2 Y.2 w końcu kwietnia 2022 r. Jak wynika z zeznań wskazanego prokuratora, decyzja w przedmiocie ewentualnego wystąpienia z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie miała zostać podjęta dopiero po uzupełnieniu materiału dowodowego śledztwa, a zatem kwestia ta cały czas pozostała w polu widzenia asesora X. Y..

Co do sugerowanego we wniosku o uchylenie immunitetu zaniechania uzupełnienia zarzutów stawianych podejrzanemu M. N. o nowe przestępstwa popełnione na szkodę pokrzywdzonych, to pogląd ten w świetle zgromadzonego materiału dowodowego jawi się jako bezpodstawny. Jak wynika z zeznań asesora X. Y. (tom IV. k. 658v), ewentualna zmiana zarzutów stawianych podejrzanemu była

przez nią rozważana podczas rozmowy z prokuratorem X.2 Y.2 mającej miejsce pod koniec kwietnia 2022 r. Uzupełnienie tych zarzutów było przez nią planowane po wykonaniu czynności dowodowych oraz po przesłuchaniu pokrzywdzonej, co miało nastąpić w dniu 17 maja 2022 r. – równolegle z ewentualną zmianą środka zapobiegawczego. Z tego też powodu pogląd autora wniosku o „rezygnacji z przesłuchania podejrzanego” jest nieuprawniony. Wymaga podkreślenia, że z czynności tej nie zrezygnowano, a zaplanowano ją w dalszej kolejności wynikającej z przebiegu czynności dowodowych dokonywanych sukcesywnie w prowadzonym śledztwie.

Jakkolwiek z treści art. 313 § 1 k.p.k. stosowanego w zw. z art. 314 k.p.k. wynika, że postanowienie o uzupełnieniu zarzutów wydaje się niezwłocznie, ale dopiero wtedy, kiedy dane zebrane w toku śledztwa dostatecznie uzasadniają podejrzenie popełnienia przestępstwa. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, asesor X. Y. zaplanowała przeprowadzenie szeregu czynności dowodowych, które dostarczyłyby rzetelnych podstaw dowodowych do uzupełnienia wspomnianych zarzutów. Nie można więc tego typu postawy kwalifikować jako zaniechania obowiązku nałożonego przez wskazane przez autora wniosku unormowania prawne.

Należy przy tym dostrzec, że przepisy art. 6 u.p.p., art. 256 k.p.k., art. 258a k.p.k., art. 258 § 1-2 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., nie określają terminów na realizację przewidzianych nimi obowiązków prokuratorskich, zaś przepisy art. 313 § 1 k.p.k. i art. 314 k.p.k. posługują się określeniem „niezwłocznie”. Można zatem przyjąć, że wszystkie obowiązki prokuratora lub asesora prokuratury wynikające z powołanych przepisów powinny być realizowane bez nieuzasadnionej zwłoki. Określenie „niezwłocznie” oznacza zatem, że coś powinno zostać wykonane jak najszybciej, ale z uwzględnieniem okoliczności, które mogą usprawiedliwiać pewne opóźnienie.

Oceniając czas realizacji obowiązków procesowych asesora prokuratury związanych z sygnalizacją prokuratorowi przełożonemu potrzeby zmiany środka zapobiegawczego, w tym zastosowania tymczasowego aresztowania, a także obowiązków niezwłocznej realizacji czynności wymienionych w art. 313 § 1 k.p.k. w zw. z art. 314 k.p.k., należy mieć również w polu widzenia okoliczności związane z warunkami jej pracy w Prokuraturze Rejonowej w Ś.. Jak wynika z poczynionych

ustaleń, czynności służbowe asesora X. Y. podjęła w dniu 4 kwietnia 2022 r. We wskazanej jednostce organizacyjnej prokuratury dokonano – niemalże z dnia na dzień – wymiany prawie całej kadry prokuratorskiej. Prokuratorzy dotychczas pełniący służbę w tej jednostce zostali delegowani do innych prokuratur w okręgu [...], natomiast na ich miejsce delegowano nowych – w tym asesora X. Y.. Przy objęciu spraw z referatu prokurator X.3 Y.3, asesora X. Y. nie miała możliwości rozmowy z poprzednim referentem, w której mogłyby jej zostać przekazane istotne informacje o stanie spraw wymagających priorytetowego potraktowania. W Prokuraturze Rejonowej w Ś. istniały również braki kadrowe na stanowiskach urzędniczych, co w sposób negatywny rzutowało na sprawność czynności podejmowanych przez referentów. Niezwykle trudna sytuacja kadrowa, zarówno na stanowiskach prokuratorskich, jak i urzędniczych, była na długo przed rozpoczęciem delegacji przez asesora X. Y. przedmiotem służbowej korespondencji między Zastępcą Prokuratora Rejonowego w Ś. a Prokuratorem Okręgowym w S. (tom. II k. 376-378). Potwierdzają to również w swoich zeznaniach m.in.: prokurator X.2 Y.2 (tom IV. k. 639-642), prokurator X.3 Y.3 (tom IV. k. 645-647, 650-654), asesora X. Y. (tom IV. k. 655-660). Jeżeli dodatkowo uwzględnić okoliczność, że referat objęty przez asesora X. Y. liczył ok. 170 spraw, to ocena tempa czynności procesowych podejmowanych w sprawie o sygn. akt [...] nie może być negatywna, a już na pewno nie można w takim przypadku mówić o zaniechaniach. Czynności te były prowadzone sprawnie o tyle, o ile było to możliwe we wskazanych wyżej uwarunkowaniach, zaś pogląd wskazujący na ich podejmowanie z uchybieniem wymaganej odpowiednimi przepisami „niezwłoczności” jawi się jako oderwany od realiów pracy we wskazanej jednostce organizacyjnej prokuratury w omawianym okresie.

Wszystko to wskazuje, że w niniejszej sprawie nie zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez asesora X. Y. czynu opisanego we wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. o zezwolenie na pociągnięcie wyżej wymienionej asesora do odpowiedzialności karnej.

Niezależnie od powyższego czyn przypisany asesorowi X. Y. we wskazanym wniosku i zakwalifikowany z art. 231 § 1 k.k. nie wypełnia znamion strony podmiotowej przestępstwa określonego w powołanym przepisie. Przepis ten

przewiduje odpowiedzialność karną funkcjonariusza publicznego, który przekraczając uprawnienia lub nie dopełniając obowiązku, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Przestępstwo to może zostać popełnione w warunkach umyślności w obu postaciach, co oznacza, że funkcjonariusz publiczny musi obejmować swoim zamiarem (bezpośrednim lub ewentualnym) zarówno przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków (w wyniku działania lub zaniechania), jak i działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Zamiar ewentualny zachodzi wówczas, gdy sprawca przewiduje możliwość popełnienia czynu zabronionego i na to się godzi. Niezależnie od tego, że z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że nie doszło do popełnienia czynu zabronionego, to nie wynika z nich również, aby asesora X. Y. obejmowała swoją świadomością już samą choćby możliwość oceny własnych działań (zarzucanych zaniechań) jako naruszenia obowiązków asesora prokuratury związanych z prowadzeniem postępowania przygotowawczego. Nieuprawnione jest również twierdzenie, że mogła ona obejmować swoją świadomością skutek, w postaci naruszenia interesu publicznego lub interesu prywatnego N. S.

Wymaga podkreślenia, co zresztą dostrzega asesora X. Y. w swoim stanowisku procesowym, że realizacja jej uprawnień i obowiązków asesorskich związanych z prowadzeniem lub nadzorowaniem postępowania przygotowawczego (art. 3 § 1 pkt 1 u.p.p. w zw. z art. 174 § 1 pkt 1 u.p.p.) pozostaje pod ochroną wynikającej z art. 7 § 1 u.p.p. zasady samodzielności prokuratora w zakresie stosowania prawa. Co prawda powyższa zasada doznaje licznych ograniczeń (m.in. art. 4 u.p.p., art. 7 § 2 u.p.p., art. 8 u.p.p., art. 173 § 2 u.p.p.), które nie znoszą jednak jej istoty. Sama możliwość dokonania przez innego prokuratora odmiennej oceny w zakresie zasadności zmiany stosowanego środka zapobiegawczego, potrzeby dokonywania czynności procesowych w określonej kolejności i terminach, potrzeby przeprowadzenia określonych czynności dowodowych lub procesowych lub w zakresie oceny dowodów – jeżeli ocena ta nie znajduje podstawy prawnej w przepisach prokuratorskiej pragmatyki służbowej – nie świadczy o zaistnieniu uchybień określonym obowiązkom procesowym w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez asesora prokuratury. Nie może też powodować negatywnych skutków w sferze odpowiedzialności karnej osoby zajmującej stanowisko asesora

prokuratury. Możliwość prowadzenia przeciwko asesorowi postępowania karnego za decyzje związane z podejmowanymi przez niego czynnościami procesowymi lub oceną przeprowadzanych dowodów, przekreślałaby zasadę niezależności prokuratorskiej, czyniąc ją iluzoryczną. Takim też sytuacjom ma przeciwdziałać instytucja immunitetu prokuratorskiego, który przysługuje również asesorom prokuratury.

W oparciu o powołaną wyżej argumentację należy uznać, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez asesora X. Y. czynu opisanego we wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. o pociągnięcie wyżej wymienionej do odpowiedzialności karnej. Dowody zgromadzone w sprawie nie pozwalają na przypisanie jej sprawstwa czynu określonego w art. 231 § 1 k.k. W tej sytuacji brak jest podstaw do wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie wyżej wymienionej do odpowiedzialności karnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy uchwalił, jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]